

ת"פ 19821/02/17 - מדינת ישראל נגד עביד נאצר

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 19821-02-17 מדינת ישראל נ' נאצר(עציר)

בפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ בעניין: מדינת ישראל

על ידי עו"ד שמרית וולף
המאשימה נגד

עביד נאצר (עציר)

על ידי עו"ד מוחמד מחמוד הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן, בעבירת חברות בארגון טרוריסטי לפי סעיף 3 לפקודה למניעת טרור, התש"ח-1948 אשר הוחלף בסעיף 22(א) לחוק המאבק בטרור התשע"ו-2016, בעבירת החזקת נשק לפי סעיף 144(א) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן **החוק**), בעבירת ניסיון תקיפת שוטרים לפי סעיף 274(1) לחוק בצירוף סעיף 274(2) לחוק בצירוף סעיף 274(3) לחוק בצירוף סעיף 25 לחוק ובעבירת התפרעות לפי סעיף 152 לחוק.

2. במסגרת הסדר הטיעון, לא היתה הסכמה לעניין העונש, אך הצדדים הסכימו כי יתקבל תסקיר בעניינו של הנאשם, שלאחריו יטענו הצדדים לעונש באופן חופשי.

3. מעובדות האישום הראשון בכתב האישום המתוקן עולה כי הנאשם הוא תושב מדינת ישראל ורשום במרשם האוכלוסין שלה. בתאריך 30.1.1986, הכריזה ממשלת ישראל, כי ארגון "החזית העממית הדמוקרטית לשחרור פלסטין", הינו ארגון טרוריסטי (להלן **הארגון** או **החזית הדמוקרטית**). במועד שאינו ידוע למאשימה, במהלך שנת 2016, ובעקבות פנייתו של חברו של הנאשם, מר מוחמד פאוזי עביד (להלן **מוחמד פאוזי**), הצטרף הנאשם לארגון. ביום 22.2.2016 השתתף הנאשם בתהלוכה בעיסאווייה, לרגל יום השנה להקמת הארגון, במסגרתה תלה דגלים של הארגון.

במועד שאינו ידוע למאשימה במדויק, הזמין מוחמד פאוזי את הנאשם, את מוחמד סמיר עביד (להלן **מוחמד סמיר**) ואת עמיד עימאד עביד (להלן **עמיד**) למפגש במסגד בעיסאווייה, והקים עמם חוליה של החזית הדמוקרטית (להלן **החוליה**).

במסגרת פעילות החוליה, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, בסמוך לחודש נובמבר 2016, פנה מוחמד פאוזי אל הנאשם, וסיפר כי ברצונו לרכוש עבור החוליה נשק, תת מקלע מאולתר מסוג "קרלו", שמחירו כ-2,000 ₪ (להלן

הנשק), וביקש כי הנאשם, ושאר חברי החוליה, ישלמו 500 ₪. הנאשם הסכים, אולם מאחר ולא היה בידו הסכום המבוקש, מסר הנאשם למוחמד פאוזי סכום של כ-300 ₪ בתשלומים.

מספר שבועות לאחר המתואר לעיל, הודיע מוחמד פאוזי לנאשם, כי הנשק הגיע. מוחמד פאוזי לקח את הנאשם ברכבו והראה לו את הנשק שרכש בכספי החוליה. הנאשם אחז בשקית ובתוכה הנשק, והחזירה למוחמד פאוזי. זמן מה לאחר מכן, נפגש הנאשם עם חברי החוליה במחסן ביתו של מוחמד סמיר, וביקש את רשותם להשתמש בנשק, אשר היה מונח על השולחן, לצורך מסיבת האירוסין שלו. מאחר וחברי החוליה סירבו לבקשתו, ביקש לקבל את כספו בחזרה.

כמו כן, במסגרת פעילות החוליה, השתתפו הנאשם והאחרים בתהלוכות תמיכה בארגון, בפעילויות תמיכה במשפחות אסירים ובמשפחות של פעילים שמצאו את מותם כחלק מהפעילות בארגון, וכן בפעילויות כנגד סוחרי סמים בעיסאווייה.

בין היתר, ביום 4.10.2016, יום השנה למותו של המחבל פאדי עלון, אשר ביצע פיגוע דקירה ברחוב הנביאים בירושלים, השתתפו הנאשם וחבריו בתהלוכה בעיסאווייה לזכרו, במסגרתה לבשו הנאשם וחבריו מדי צבא, עטו רעלות על פניהם, ותלו ברחוב דגלים של החזית הדמוקרטית ותמונות של פאדי עלון, אשר הנאשם הביא ביחד עם מוחמד פאוזי מבית הדפוס.

4. מעובדות האישום השני בכתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 14.5.2016, המועד בו צוין "יום הנכבה", השתתף הנאשם בהתקהלות אסורה יחד עם אחרים לשם הפרות סדר באזור הכניסה לעיסאווייה, במהלכה יודו אבנים לעבר כוחות הביטחון. במהלך ההתפרעות, יידה הנאשם ממרחק של כ-20 מטרים אבן לעבר ג'יפ של משמר הגבול (להלן: **הרכב**).

תסקיר שירות המבחן

5. מתסקיר שירות המבחן מיום 17.9.2017, עולה כי הנאשם יליד 1997, כבן 20, רווק, ללא ילדים, הבן הבכור במשפחה המונה 6 נפשות ומתגורר עם משפחתו בשכונת עיסאווייה במזרח ירושלים. אביו עובד כנהג והאם עבדה בעבר כמורה וכיום עקרת בית. אחיו בן ה-18 סובל מנכות ומסתייע בקביים בעת הליכתו. הנאשם סיים 9 שנות לימוד שלאחריהם עזב את מסגרת הלימודים לטובת רצונו לסייע בפרנסת משפחתו. במהלך תקופה זו עבד בעבודות שונות בתחום המזון כמלצר וכטבח. טרם מעצרו עבד בחברת קייטרינג. הנאשם תיאר כי מצוי בקשרים ויחסים טובים וחיוביים עם משפחתו הגרעינית.

6. אשר לביצוע העבירות דנן, הנאשם מסר כי מוחמד פאוזי שהוא קרוב משפחתו המתגורר בשכונת אליו, פנה אליו והציע לו להצטרף לארגון. הנאשם מסר כי נענה בחיוב להצעתו וסייע למוחמד פאוזי בתליית דגלים של הארגון. אשר לעבירות הנשק מסר כי נתן למוחמד פאוזי כסף לצורך רכישת רובה (סכומים קטנים של עשרות שקלים במספר הזדמנויות). לדברי הנאשם, הוא פעל ללא הבנה כי מדובר בארגון טרור. לדבריו הוא הסכים לבקשותיו של מוחמד פאוזי משום שחשש ממנו ומתגובותיו במידה והיה מסרב לבקשותיו. אשר לבקשתו לקבלת הנשק לשם ירי בחתונה הוא מסר כי בקשתו נבעה מתוך מחשבה כי מוחמד יענה לו בשלילה, וכך יוכל לבקש את כספו בחזרה.

7. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, קצין המבחן התרשם, מנאשם צעיר, בעל יכולות מילוליות וקוגניטיביות תקינות. מנגד, קצין המבחן התרשם מכך שהנאשם בעל קווי אישיות ילדותיים ובלתי בשלים, לעיתים הוא פועל מתוך צורך למלא חסכיו הרגשיים ורצון להשתייך לקבוצת השווים. עוד התרשם קצין המבחן כי לנאשם נטייה לפעול באימפולסיביות, ללא הפעלת שיקול דעת מעמיק למעשיו ולהשלכותיהם העתידיות על עצמו, משפחתו ועל אחרים. ניכר כי הנאשם גדל בסביבה בה נחשף מגיל צעיר להתנהגויות עוברות חוק ולהערכת שירות המבחן הוא רואה בהתנהגויות אלה כמקובלות. עוד התרשם קצין המבחן כי בשל מאפייני אישיותו הילדותיים של הנאשם הוא מתקשה לבחון את בחירותיו באופן בוגר ומעמיק. כמו כן, קצין המבחן התרשם כי בשיחה עמו הנאשם נטה להציג עצמו באופן קורבני והתקשה ליטול אחריות על בחירותיו והתנהלותו.

8. בסופו של יום, קצין המבחן לא בא בהמלצה טיפולית לנאשם והמליץ להשית עליו ענישה מוחשית שתמחיש לו את חומרת מעשיו, וזאת לצד הטלת עונש צופה פני עתיד כמאסר מותנה וקנס. לדידו, מכלול ענישה זה ייתכן וירתיעו מחזרה על התנהגות עוברת חוק בעתיד.

טיעוני הצדדים לעונש

9. ב"כ המאשימה טענה כי הערכים המוגנים המרכזיים שנפגעו הם בטחון המדינה והגנה על ריבונותה. אשר לנסיבות ביצוע העבירות, ב"כ המאשימה ביקשה להדגיש את הארגון בו היה חבר הנאשם שהוכרז כארגון טרוריסטי במהלך שנת 2016. כמו כן, ב"כ המאשימה הדגישה את חלקו של הנאשם בפעילות הארגון, לרבות, השתתפות בתהלוכות בעודו לבוש במדי צבא ורעול פנים כמפורט בסעיף 8 לכתב האישום, תמיכה במשפחות אסירים ופעילים בארגון עצמו, תליית דגלים, תרומת כספים פרטיים עבור פעילות כחלק מחוליה עת שפנו אליו לסייע במימון רכישת נשק עבור החוליה. בהמשך ביקש הנאשם לעשות שימוש בנשק זה לשימושו הפרטי, וזה מלמד על כך שהנאשם ראה בנשק כנשק שהוא למעשה שלו, אמנם הוא נתקל בסירוב ומשך את כספו חזרה. ב"כ המאשימה הדגישה כי מדובר בפעילות בעלת אופי אזרחי בחלקה, במסגרת ארגון טרור שנועדה למעשה לתמוך בארגון. ב"כ המאשימה ציינה כי אמנם החזקת הנשק הייתה בצוותא, החזקה פיזית לזמן קצר, אולם ההחזקה נועדה לכלל החוליה ולה פוטנציאל מסוכנות רב. לדידה, יש קשר הדוק בין חברות בארגון לבין החזקת נשק, ועל כן החזקת הנשק במקרה זה היא ברף חומרה גבוה, כאשר כלל פסקי הדין בעבירות החזקת נשק מדגישים שהחומרה באה לידי ביטוי לא רק בכוונתו של המחזיק, אלא גם בעצם ההחזקה. כמו כן, ציינה כי הנשק טרם נתפס. עוד הוסיפה שגם אם את חלק מהמעשים של הנאשם ניתן לסווג כפעילות אזרחית במסגרת הארגון, נקבע בפסיקה שקיימים יחסי גומלין בין הפעילות האזרחית לבין הפעילות הצבאית ולא ניתן לבודד ביניהן וכל אבחנה ביניהן היא שגויה.

10. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע מתחם ענישה הולם לאישום הראשון הנע בין עונש של שלוש שנות מאסר ועד חמש שנות מאסר, בצירוף עונשים נלווים והגישה פסיקה לתמיכה בטענותיה.

11. אשר לאישום השני, טענה ב"כ המאשימה, כי הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הם שלום הציבור, שלמות גופם של המשרתים בכוחות הביטחון והפרה של שלטון החוק ושמירת הסדר הציבורי.

12. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, הדגישה ב"כ המאשימה, את העובדה כי הנאשם יידה אבן לעבר ג'יפ של מג"ב במרחק של כ- 20 מטרים, במהלך ההתפרעות. אמנם מדובר בעבירות שבסמכות בית משפט השלום, אולם גם בית משפט השלום מטיל עונשים חמורים בעבירות אלה. ב"כ המאשימה עתרה למתחם עונש הולם בעבירות אלו הנע בין 12 ל- 30 חודשי מאסר בפועל והגישה פסיקה לתמיכה בטענותיה.

13. ביחס לעונש המתאים, סברה ב"כ המאשימה, כי על בית המשפט לגזור על הנאשם עונש מאסר כולל המצוי בתחתית המתחמים, בסך הכל 4 שנים, וזאת בהתחשב מחד שהנאשם צעיר, ללא עבר פלילי, אשר הודה ולקח אחריות למעשיו עוד בשלב החקירה. מנגד, יש לתת משקל לכך שהעבירות בוצעו במשך תקופה לא מבוטלת. עוד יש להתחשב בכך שתסקיר שירות המבחן המליץ על ענישה מוחשית, ולא בא בהמלצה טיפולית. כמו כן ב"כ המאשימה ביקשה להשית על הנאשם מאסר מותנה וקנס.

14. בפתח דבריו, הדגיש ב"כ הנאשם כי בשני האישומים מדובר בעבירות שבסמכות בית משפט שלום ויש להשית על הנאשם עונשים בהתאם לרמת הענישה בעבירות דומות בבית משפט השלום.

15. אשר לנסיבות ביצוע העבירה באישום הראשון, טען ב"כ הנאשם כי אין מדובר בנאשם שהוא ראש חוליה והביא את שאר האנשים להצטרף לארגון, אלא פנו אל הנאשם וביקשו ממנו להצטרף להיות חבר בארגון. כמו כן, אותו חבר גם פנה לנאשם ויזם את רכישת הנשק לחוליה, וכל אחד שילם סכום כסף על הרכישה, ולבסוף הנאשם לקח את כספו בחזרה. עוד הדגיש ב"כ הנאשם כי מדובר באחזקת נשק ברף הנמוך ביותר, למספר שניות- הנאשם לקח את השקית, הסתכל עליה והחזירה. כן ציין את הפעילות שעשה במסגרת הארגון, כפעילות ברף הנמוך של החומרה. לפיכך עתר למתחם עונש הולם הנע בין עונש של מספר מצומצם של חודשי מאסר לבין עונש של שבעה חודשי מאסר בפועל והפנה לפסיקה לתמיכה בטענותיו. ב"כ הנאשם ציין כי נסיבות ביצוע העבירות בפסיקה אותה הגישה ב"כ המאשימה חמורות יותר.

16. אשר לנסיבות ביצוע העבירות באישום השני, הדגיש ב"כ הנאשם שמדובר באירוע שהתרחש במאי 2016 ואין מדובר בהתפרעות ברף הגבוה, שכן ההתפרעות לא התרחשה בהיקף המוני, לא התרחשה ביום חריג ולא מדובר בהתפרעות בהר הבית. לא היו בהתפרעות רעולי פנים או השלכות בקת"ב, אלא מדובר בהשלכת אבן אחת שלא פגעה או גרמה לנזק. לפיכך סבר כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 15 חודשי מאסר בפועל והוא הפנה לפסיקה לתמיכה בטענותיו.

17. ביחס לעונש המתאים, טען ב"כ הנאשם כי הנאשם נעדר עבר פלילי, הוא הודה במעשיו, חסך זמן שיפוטי יקר, חולה במחלת לב ומטופל בתרופות ויש מכשיר בחזקתו. הנאשם בן למשפחה נורמטיבית והוא סייע בפרנסת המשפחה טרם מעצרו. לנאשם אח נכה שהוא מטפל בו. אשר על כן ב"כ הנאשם סבר שיש לגזור על הנאשם עונש מאסר כולל של 14 חודשי מאסר.

18. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו. לדבריו, הוא נגרר אחר חבריו שרימו אותו. עוד הוסיף כי הוא סובל

ממחלה בליבו, יש לו דופק נמוך, לחץ דם ונפיחות בלב והוא מסתייע בתרופות. עוד ציין כי יש לו היפר-תרופיה בלב.

דין והכרעה

19. הצדדים לא חלקו בשאלה האם יש לקבוע מתחם עונש הולם בנפרד לכל אישום ואישום. מעבר לאמור אדגיש שמאחר ומדובר באירועים שונים שהתרחשו בזמנים שונים, במקומות שונים, והערכים המוגנים הם שונים, מצאתי לקבוע מתחם עונש הולם נפרד בשל כל אישום.

20. בהתאם לסעיף 40ב' לחוק, העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

מתחם העונש ההולם באישום הראשון

21. הערך המוגן בבסיס עבירת חברות בארגון טרוריסטי הוא הגנה על ביטחון המדינה ושלומו הציבור. בתי-המשפט עמדו לא אחת על כך שמעשים שמטרתם לאפשר את פעילות ארגוני הטרור, לרבות פעילות בעלת אופי אזרחי, מובילים לביסוס אחיזתם של ארגוני הטרור באוכלוסייה ולחזזוקם, וכן ל"קירוב לבבות" לאידיאולוגיה הרצחנית של ארגון הטרור באופן המסכן את בטחון המדינה והציבור בישראל, ולפיכך יש לראותם בחומרה:

"אכן, בפעילות אזרחית עסקינן, ואפילו בפעילות במישורים המושכים את הלב, בתחומי צדקה, רווחה, חינוך, דת וכיו"ב. אך זאת משימתה ומטרתה של הזרוע האזרחית של ארגון טרור, להכשיר את הלבבות, לקרב את האנשים לפעילות החמאס ולהרחיב את מעגל התומכים בחמאס. לא בכדי נאסרת פעילותו של החמאס - גם במישור האזרחי המובהק - במדינות מתוקנות, על אחת כמה וכמה בישראל ובירושלים. הפסיקה הכירה זה מכבר, כי גם פעילות בעלת אופי אזרחי בארגון טרור טומנת בחובה סיכון ממשי לביטחון הציבור בישראל" (בש"פ 392/12 עליאן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 4 (26.1.2012) אשר הוזכר בבש"פ 6120/14 סאלח ברקאת נ' מדינת ישראל).

22. **אשר לענישה הנוהגת בעבירת חברות בארגון טרור** - העונש המקסימלי הקבוע בחוק המאבק בטרור התשע"ו-2016, לצד עבירה של חברות בארגון טרוריסטי הוא 5 שנות מאסר. בחינת הפסיקה מעלה כי על דרך הכלל, גם כאשר עסקינן בפעילות אזרחית במסגרת חברות בארגון טרור, נוהגים בתי-המשפט להטיל עונשי מאסר בפועל. משך הזמן של עונשי המאסר בפועל משתנה ונע מחודשים בודדים ועד למספר דו-ספרתי של חודשי מאסר בפועל, וזאת בהתאם למהות העבירות ולאופי הפעילות שנלוותה לחברות בארגון הטרור (למשל- האם מדובר בפעילות אזרחית או צבאית), להיקף הפעילות האזרחית וטיבה, למעמדו של הנאשם בארגון הטרור, לשאלת קיומו של עבר פלילי רלוונטי ועוד. (ראו עפ"ג (מחוזי י-ם) 1588-07-14 **ביבוח נ' מדינת ישראל** (22.10.2014);

עפ"ג (מחוזי י-ם) 12805-05-14 **מדינת ישראל נ' רוכן** (15.5.2014)) בפרשות אלה נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 9 עד 24 חודשי מאסר בפועל בגין פעילות אזרחית באופיה במסגרת חברות בארגון טרור:

"בית משפט קמא ציין במסגרת שיקוליו לקביעת המתחם כי אמנם המערערים לא היו חלק מהזרוע הצבאית של החמאס, אולם אין להקל ראש בפעילותם הארגונית, שכן פעילותו של החמאס שתכליתה הידועה והמוצהרת היא השמדת מדינת ישראל, מתבצעת במישורים שונים, ובכללם ביסוס אחיזתו בקרב האוכלוסייה הפלסטינית. בהקשר זה הדגיש בית המשפט כי הפעילות "הנחזית להיות תמימה" יש בה סיכון מיוחד משום שאנשים שאינם שותפים לאידיאולוגיה של ארגון החמאס עלולים להתפתות להשתתף בה מתוך חוסר מודעות לקשר שבין הפעילות לבין הארגון וכך להיחשף להסתה ובסופו של דבר להיות מגויסים אליו" (עפ"ג (מחוזי י-ם) 1588-07-14 בייבוח נ' מדינת ישראל, עמ' 3 (22.10.2014)).

עוד ראה והשווה ת"פ (מחוזי י-ם) 60494-05-12 **מדינת ישראל נ' מוסטפאי** (11.6.2013), פסקה 11, שם נקבע בגין האישום הראשון מתחם ענישה הולמת שנע מ-10 עד 24 חודשי מאסר בפועל, בשל עבירות של חברות ושל תמיכה בארגון טרוריסטי שהתבטאו בהשתתפות פעילה במספר הפגנות ומחאות הזדהות שונות מטעם ארגון "החזית העממית" במזרח ירושלים, ביחס לנאשמים שלא עמדו בראש החוליה.

עוד אציין כי קבעתי בת"פ (שלום י-ם) 10408-06-12 **מדינת ישראל נ' עליאן** (24.10.2012), מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בשל חברות בחזית הדמוקרטית, שהתבטאה בפעילות אזרחית של השתתפות בהפגנות ולימודי עזרה ראשונה ובנוסף הורשע בעבירה של תמיכה בארגון טרור. בית המשפט המחוזי בעפ"ג (מחוזי י-ם) 8700-12-12 **מדינת ישראל נ' עליאן**, פסקה 5 (16.1.2013) העיר כי ניתן היה לקבוע מתחם עונש הולם גבוה יותר, אולם לא קבע מתחם אחר תחתיו. זאת ועוד, בת"פ 19274-07-15 **מדינת ישראל נ' גול** (8.2.16) קבעתי מתחם עונש הולם שנע בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל בגין יוזמת פעילות "אזרחית" בארגון הטרוריסטי "החזית העממית לשחרור פלסטין". בית המשפט המחוזי בעפ"ג 67637-03-16 **גול נ' מדינת ישראל** אישר את המתחם ואת העונש.

בת"פ 53033-11-11 **מדינת ישראל נ' פלוני ואח'** (ניתן ביום 17.6.13), הנאשמים הורשעו בעבירת חברות בארגון טרוריסטי- החמאס. במסגרת הפעילות בארגון, ועל מנת לקדם את מטרות החמאס, פעלו הנאשמים ואחרים לתמיכה במוסדות חינוך, העברת שיעורי קוראן והלכה, סעודות "איפטאר" ציבוריות במהלך חודש הרמדאן, הפעלת קייטנות ומחנאות קיץ ופעילויות חינוכיות מגוונות. בית המשפט המחוזי (כב' השופטת רבקה פרידמן פלדמן) קבעה כי **"אין לזלזל בחומרה של פעילות כזו, הגם שאיננה פעילות צבאית - הפעילות נועדה להגביר את אחיזתו ומעמדו של החמאס בקרב האוכלוסייה הפלסטינית בירושלים, והמעשים בוצעו כדי להעלות את קרנו של החמאס בקרב תושביה המוסלמים של ירושלים ולקרבתם לארגון ולדרכו"**. בסופו של יום, הושת על כל אחד מהנאשמים עונש של שבעה חודשי מאסר בפועל לצד עונש של מאסר מותנה.

בת"פ 7619-07-12 **מדינת ישראל נ' אבו רמילה** (ניתן ביום 21.10.13), נקבע בגין האישום הראשון מתחם עונש הולם שנע בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל, בשל עבירות חברות ותמיכה בארגון טרוריסטי שהתבטאו בכך שהנאשם הצטרף לחזית הדמוקרטית, לקח חלק בפעולותיה, היה אחראי על חוליה של החזית הדמוקרטית בשכונת עיסאווייה. בנוסף, היה חבר בוועדה שפעלה בשכונת עיסאווייה, ונקט בסחיטה בכוח ותקיפה בנסיבות

מחמירות. כן השתתף בהפגנות מחאה מטעם החזית הדמוקרטית במזרח ירושלים וכן שימש כנציג מטעמה בקורס עזרה ראשונה שנערך במתנ"ס בעיסאווייה. הנאשם לקח חלק בעל משמעות בפעילות הארגון הטרוריסטי, כראש חוליה. לא הוכחו כלפיו עובדות המצביעות על פעילות בעלת זיקה צבאית טרוריסטית אלא רק פעילות אזרחית בארגון הטרוריסטי. בית המשפט המחוזי (כב' השופט משה יועד הכהן) השית על הנאשם עונש של 30 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון בע"פ 8178/13 **כאמל אבו רמילה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 26.6.14) לא התערב במתחם אולם הפחית את העונש הכולל מ-30 חודשי מאסר ל-25 חודשים.

23. יוער כי במקרה שלפני, עולה שנסיבות התיק חמורות יותר מהנסיבות בתיקים שהצגתי כאמור, נוכח העובדה שעסקינן בפעילות צבאית (רכישת נשק בצוותא ואחזקתו לזמן קצר) בנוסף לפעילות האזרחית במסגרת חברות בארגון טרור. אולם חלקו של הנאשם בפעילות הצבאית שנעשתה במסגרת הארגון הייתה מינורית- הוא לא יזם את רכישת הנשק אלא היה שותף לרכישת נשק וניתן לו להחזיקו לזמן קצר. כמו כן הנאשם נסוג מהחזקה זו לאחר שביקש להשיב לו את הכסף שנתן בכדי לרכוש את הנשק. לעניין פעילות צבאית במסגרת חברות בארגון טרור - ראה והשווה למשל: פ"ח (מחוזי ב"ש) 1004/07 **מדינת ישראל נ' כפארנה** (30.10.2007) ומכלול הפסיקה המאזכרת שם, המבוססת על עונשי מאסר בפועל ממשיים מאחורי סורג ובריח).

24. עוד ראו דברי כב' השופטת פרוקצ'יה בבש"פ 6552/05 **עבידאת נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 17.8.05) על כך שאבחנה בין הפונקציה האזרחית לפונקציה הצבאית בפעילות ארגון טרור היא שגויה: "**משכך, לא ניתן לבודד בין הפונקציה האזרחית לפונקציה הצבאית בפעילותו של הארגון, וכל אבחנה והפרדה ביניהם היא מלאכותית ושגויה. הפונקציה האזרחית מזינה את התכלית הצבאית, והתכלית הצבאית מספקת את העילה והתכלית לפעילות הכספית האזרחית ולהזרמת המימון הנדרש לפעילות הארגון, ובכלל זה גם למעשי עזרה לנזקקים, ולקיום פעילויות חברתיות בין צעירי הארגון כדי לעודד את מעורבותם והשתייכותם לארגון** (בש"פ 7385/03 **אגבריה נ' מדינת ישראל**; בש"פ 7223/03 **שיח' ראיד (בן סאלח) מחאג'נה נגד מדינת ישראל**)".

25. בעניינינו הדברים יפים ביתר שאת, שכן אומנם מדובר בפעילות בעלת אופי אזרחי, אך יש בה פוטנציאל מסוכנות גבוה יותר, שכן היא כללה תהלכות, ביקורי משפחות אסירים ותליית דגלים, שיש בהם משום תמיכה בפעילות הצבאית של הארגון, ובעת הפעולות הנאשם והמעורבים הנוספים לבשו לבוש צבאי והצטיידו בדגלים.

26. **הערכים החברתיים** עליהם יש להגן מפני אלה המבצעים עבירות בנשק, הם שמירה על שלמות גופו ורכושו של אדם ומניעת פגיעה משמעותית בו כתוצאה משימוש בנשק חם על ידי מי שאינו מיומן בכך. בית המשפט העליון חזר פעם אחר פעם על החומרה הגלומה בעבירות נשק ועל פוטנציאל הפגיעה בנפש וברכוש שעלולים להיגרם כתוצאה מהשימוש בו. עוד נפסק כי בשל הסכנה הרבה הטמונה בעבירות הנשק, מוצדק להטיל עונשי מאסר בפועל גם על מי שזוהי עבורו הרשעתו הראשונה בפלילים. על בית המשפט לתת משקל משמעותי יותר לאינטרס הציבורי ולצורך להרתיע עבריינים מלבצע עבירות דומות, על-פני הנסיבות האישיות של העבריין. כב' השופט זילברטל חזר על כך בע"פ 6989/13 **פרח נ' מדינת ישראל** (מיום 25.2.14):

"בית משפט זה חזר לא אחת על הסכנה הרבה הטמונה בעבירות נשק "בעיקר בשל"

כך שעבירות מסוג זה מקימות פוטנציאל להסלמה עבריינית ויוצרות סיכון ממשי וחמור לשלום הציבור וביטחונו" (ע"פ 3156/11 זראיעה נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (21.02.2012)). בהתאם, מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלה היא מדיניות של ענישה מחמירה המחייבת בדרך כלל הטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל גם על מי שזו הרשעתו הראשונה (ע"פ 2006/12 מדינת ישראל נ' אסדי (28.3.2012), (להלן: עניין אסדי); ע"פ 7502/12 כוויס נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (25.6.2013)).

על הלכה זו חזר לאחרונה כב' השופט מינץ בע"פ 9702/16 סאמי אבו אלוליאיה נ' מדינת ישראל (ניתן 13.9.17):

"ככלל, בפסיקת בית משפט זה באה לידי ביטוי, בשורה ארוכה של פסקי דין, מדיניות של החמרה בענישה בעבירות נשק (ראו למשל: ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן [פורסם בנבו] (19.1.2014); ע"פ 2251/11 נפאע נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 7 (4.12.2011); ע"פ 6371/11 מדינת ישראל נ' הייבי [פורסם בנבו] (18.12.2011); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.6.2013)). גם כאשר מדובר בעבירות של החזקה ונשיאת נשק שלא כדין בלבד, בית משפט זה עמד לא פעם על החומרה הרבה הטמונה בעבירות אלו ועל הצורך להרתיע מפניהן בדרך של הטלת עונשי מאסר, גם על נאשם שאין לו עבר פלילי מכביד (וראו למשל: ע"פ 8846/15 דראז נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.3.2016); ע"פ 5681/14 מדינת ישראל נ' טאטור [פורסם בנבו] (1.2.2015)). הכלל של השתתפות מאסר בפועל לתקופה משמעותית בעבירת החזקת נשק חל גם כאשר מדובר בעבירות שאינן במדרג הגבוה, כמו מקרה זה (ע"פ 5220/09 עוואודה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.12.2009); ע"פ 2398/14 אלהזייל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (8.7.2014)). במסגרת זו יש להביא בחשבון כי גם פעילות עבריינית הכוללת העברת כלי נשק ממקום למקום באופן בלתי חוקי לרשותו של הנאשם והחזקתו בו למשך זמן, ללא כל פיקוח ובקרה, עשויה להביא בסופו של יום לתוצאות הרות אסון. נוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק, החזקת נשק באופן בלתי חוקי תוך יצירת הפתח והאפשרות הזמינה לשימוש בו, מהווה סיכון של ממש לשלום הציבור (ראו גם: ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.7.2013); ע"פ 1323/13 בעניין חסן הנ"ל). זאת על אחת כמה וכמה שעה שמדובר בסוג של כלי נשק שעשוי להביא למותו של אדם."

27. אציין כי עסקינן בעבירת פשע שהעונש המרבי הקבוע לצידה בחוק הוא עד 7 שנות מאסר. עבירת החזקת נשק היא עבירה שהוכרה בפסיקה "כמכת מדינה" שפגיעתה בשלום הציבור היא קשה, גם אם לא הוכח שנעשה שימוש פלילי כלשהו בכלי הנשק ומכאן ההצדקה לענישה משמעותית (ר' ת"פ 55856-09-16 מדינת ישראל נ' גולני (ניתן 15.11.16) בו קבעתי מתחם עונש הולם של בין 8 ל-20. כך גם בת"פ 28659-02-14 מדינת ישראל נ' פאדי מעאיטה קבעתי מתחם עונש שאושר בבית המשפט המחוזי בעפ"ג 4233-09-14, ראה עפ"ג 27417-11-15 (מח' מרכז-לוד) מדינת ישראל נ' עבד אל רחים (17.1.16), עפ"ג 49160-11-15 (מח' מרכז-לוד) מדינת ישראל נ' נאסר (10.4.16), עפ"ג (מח' מרכז לוד) 15337-10-14 ג'אבר נ' מדינת ישראל (7.12.14)).

28. במקרה שלפני, אומנם הנאשם החזיק את הנשק לזמן קצר ולא עשה בו שימוש. כן לא מצוין בכתב האישום כי נעשה בנשק שימוש כלשהו על ידי מי מחברי החוליה. הנאשם אף חזר בו בהמשך מהשותפות בנשק וביקש את כספו בחזרה. מנגד הנאשם הצטרף לרכישת נשק אוטומטי ארוך, לשימוש חוליה של ארגון טרור, הנשק לא אותר, ועל כן פוטנציאל הנזק מהנשק הוא גבוה ביותר.

29. בחינת נסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן מעלה כי הנאשם היה חבר בארגון במשך כשנה וחצי עד שנתפס, כך שלא מדובר בתקופת זמן משמעותית. יתר על כן, הנאשם לא עבד בתפקידים ניהוליים במסגרת חברותו בארגון ולא יזם או ארגן פעילויות "אזרחיות", אלא הוא הצטרף לארגון בעקבות פנייתו של מוחמד פאוזי.

30. לאור שקלולם של הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, מידת הפגיעה בערך המוגן ורמת הענישה הנוהגת לגבי העבירות של חברות בארגון טרוריסטי ואחזקת הנשק כשמדובר בפעיל שהוא אינו ראש החוליה ובהתייחס לפעילות הארגון שמלבד זיקה אזרחית יש לפעילות גם זיקה צבאית, אני סבורה כי מתחם הענישה ההולם בנסיבות המקרה דנן נע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל.

מתחם העונש ההולם באישום השני

31. הערכים החברתיים המוגנים העומדים בבסיס העבירות בהן הורשע הנאשם, הם שמירת החיים ושלמות הגוף, הגנה על שלום הציבור, על ביטחוננו ועל מי שאמונים על אכיפתו, וכן השמירה על הסדר הציבורי.

32. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, מחד יש להתחשב בכך שהאירוע אירע במועד רגיש- המועד בו צוין "יום הנכבה". לקולא, יש להתחשב בכך שאין מדובר באירוע המוני שהשתתפו בו עשרות מתפרעים, האירוע לא אירע במקום בו קיימת רגישות מיוחדת, אין מדובר על התפרעות על הר הבית, אלא על התפרעות נקודתית בסמוך לכניסה לעיסאווייה. כמו כן אין מדובר בשימוש בזיקוקים, בקבוקי תבערה או באמצעים חמורים יותר. אין מדובר באירוע שאירע תוך תכנון מוקדם, כאשר הנאשם השליך אבנים בעודו רעול פנים, אלא מדובר בידוי אבן אחת על ידי הנאשם במרחק של כ- 20 מטרים לעבר ג'יפ של משמר הגבול. כן לא מצוין בכתב האישום כי במהלך האירוע נפגעו שוטרים, אזרחים או רכוש ציבורי, ועל כן אני סבורה כי מדובר בפגיעה בעוצמה בינונית בערכים המוגנים.

33. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מלמדת כי בתי-המשפט נוהגים להטיל במקרים דומים עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח, בית המשפט המחוזי בירושלים, קבע באירועים דומים מתחמי ענישה הולמים הנעים בין 8 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר, ר' עפ"ג 19254-02-16, וכן עפ"ג 3148-02-16. יחד עם זאת, מדובר באירועים חמורים יותר וזאת בהתחשב בטיב ההתפרעות, במקום ההתפרעות ובחלקם של הנאשמים בביצוע העבירות. עוד ר' בעניין זה בת"פ 30233-11-15, שם קבעתי מתחם עונש הולם שנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בשל אירוע התפרעות וניסיון תקיפת שוטר, כאשר דובר באירוע בנסיבות מחמירות יותר מהנדון בעניינינו. כן קבעתי בת"פ 48232-03-13 כי בשל אירוע התפרעות וניסיון תקיפת שוטר, מתחם העונש ההולם נע בין 3 חודשי מאסר ל-10 חודשי מאסר. בת"פ 54459-01-16 קבעתי בשל אירוע של ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, מתחם עונש הולם הנע בין חמישה חודשי מאסר ל-15 חודשי מאסר, ובת"פ 40201-02-16 קבעתי מתחם עונש הולם הנע בין

7 ל-15 חודשי מאסר, כאשר נסיבות ביצוע העבירה חמורות יותר מהנסיבות בענייננו. עוד ר' פסקה 4 לעפ"ג 38296-07-16 מדינת ישראל נ' עליאן ואח' (ניתן 2.8.16), שם נקבע כי יש להעלות את הרף העליון של המתחם, בשל שיקולי הלימה והחשש הכבד לשלום הציבור והסיכון הטמון במעשים לחיי אדם.

34. במכלול הנסיבות, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר.

העונש המתאים

35. בתיק זה לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי הגנה על הציבור, מאחר שלנאשם אין עבר פלילי משמעותי ולא עולה מסוכנות גבוהה מתסקיר שירות המבחן, ומאידך לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום וזאת נוכח העובדה כי אין אופק שיקומי טיפולי במסגרת הליך זה.

36. בגזירת העונש המתאים לנאשם שקלתי לקולא את היות הנאשם בחור צעיר, כבן 20, ללא עבר פלילי אשר זהו מאסרו הראשון. הנאשם עזב את ספסל הלימודים על מנת לסייע בפרנסת הוריו והוא בן למשפחה נורמטיבית. עוד התחשבתי לקולא כי עסקינן בנאשם אשר לוקה בליבו והוא נזקק לטיפול תרופתי בשל כך. כמו כן שקלתי לקולא שהנאשם הודה בעובדות כתב האישום וחסך זמן שיפוטי יקר.

37. לחובת הנאשם שקלתי את הצורך בהרתעתו, כמפורט בסיפא לתסקיר שירות המבחן.

38. בעניינו של הנאשם אף שקלתי את הצורך בהרתעת הרבים נוכח היקף ההתפרעויות והאלימות המופנית לעבר כוחות הביטחון בירושלים, אשר בשנים האחרונות הפכו לחזון נפרץ.

39. באיזון בין מכלול השיקולים, ובהתחשב בכך שהמאשימה עתרה להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם, ראיתי לגזור על הנאשם עונש כולל המצוי ברף הנמוך של המתחמים כאשר העונשים יחפפו במקצת, כדלהלן:

א. 28 חודשי מאסר בפועל, החל מיום מעצרו.

ב. מאסר על-תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך שנתיים מיום שחרורו ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה לפי חוק המאבק בטרור מסוג פשע או עבירה בנשק מסוג פשע.

ג. מאסר על-תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה לפי חוק המאבק בטרור מסוג פשע או עבירה בנשק מסוג עוון או עבירה של תקיפת שוטר.

ד. מאסר על-תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך שנתיים מיום שחרורו

עמוד 10

ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של התפרעות או הפרעה לשוטר.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ב חשוון תשע"ח, 01 נובמבר 2017, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.